

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IBY 100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
Διαλέξεις		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Μάθημα γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποσκοπεί σε μια περιεκτική και εμπειριστατωμένη παρουσίαση των σημαντικότερων σταθμών της πολιτικής ιστορίας του Βυζαντίου από τον 4^ο μέχρι τον 15^ο αι.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνεται την έννοια του χώρου ως συνιστώσας του κράτους
- Να διακρίνει τις φάσεις μετάβασης από την πρώιμη μέχρι την ύστερη βυζαντινή περίοδο
- Να αναγνωρίζει τους παράγοντες που διαμόρφωσαν τους θεσμούς του βυζαντινού κράτους
- Να εξηγεί την ισχύ και διάρκεια του βυζαντινού κράτους κατά τη μεσαιωνική περίοδο και να αξιολογεί τη σημασία της διπλωματίας
- Να εμβαθύνει στο πολυεθνικό υπόστρωμα του Βυζαντίου
- Να κατανοεί τις επιδράσεις της βυζαντινής κληρονομιάς στη σύγχρονη ευρωπαϊκή ιστορία
- Να αναλύει αντιπροσωπευτικές πηγές (κυρίως κείμενα) αποκτώντας εξοικείωση με τα εργαλεία της επιστημονικής έρευνας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Ανάλυση ιστορικών πηγών
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και ιστορικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Αναγνώριση των ιστορικών ιδιαιτεροτήτων του Βυζαντίου και της σημασίας τους για τον σύγχρονο ελληνισμό και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική (για φοιτητές του προγράμματος Erasmus+ κατά περίπτωση εξέταση στην Αγγλική).</p> <p>Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και ερωτήσεις κατανόησης ιστορικών κειμένων διδαχθέντων στην αίθουσα.</p>
---	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΥΔΟΞΟ

- Σταθακόπουλος Δ., *Μικρή Ιστορία της βυζαντινής αυτοκρατορίας*, Αθήνα 2017.

(ΚΩΔ. ΕΥΔΟΞΟΣ: **68404500**)

B. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Angold M., *Η Βυζαντινή αυτοκρατορία από το 1025 έως το 1204. Μια πολιτική ιστορία*, μτφ. Ε. Καργιανιώτη, Αθήνα 2008.

- Beck H.-G., *Η βυζαντινή χιλιετία*, μτφ. Δ. Κούρτοβικ, Αθήνα 1990.

- Beck H.-G., *Ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στη Βυζαντινή αυτοκρατορία*, τόμ. Α' - Β', μτφ. Λ. Αναγνώστου, Αθήνα 2004.

- Braudel F. – Aymard M. – Coarelli F., *Η Μεσόγειος. Ο χώρος και η ιστορία*, μτφ. Ε. Αβδελά – Ρ. Μπενβενίστε, Αθήνα 1990.

- Βρυώνης Σπ., *Η παρακμή του μεσαιωνικού ελληνισμού στη Μικρά Ασία και η διαδικασία εξισλαμισμού (11^{ος} – 15^{ος} αιώνες)*, μτφ. Κ. Γαλαταριώτου, Αθήνα 2000².

- Γιαννακόπουλος Κ.Ι., *Μεσαιωνικός δυτικός πολιτισμός και οι κόσμοι του Βυζαντίου και του Ισλάμ*, μτφ. Π.Κ. Χρήστου, Θεσσαλονίκη 1993.

- Γλύκατζη-Αρβελέρ Ε., *Γιατί το Βυζάντιο*, Αθήνα 2009.

- Haldon J., *Βυζάντιο. Μια ιστορία*, μτφ. Σ. Σφυρόερα, Αθήνα 2007.

- Harvey A., *Οικονομική ανάπτυξη στο Βυζάντιο 900-1200*, μτφ. Ελ. Σταμπόγλη, Αθήνα 1997.

- Herrin J., *Η άνοδος και η πτώση της βυζαντινής αυτοκρατορίας*, μτφ. Χ. Σαμαρά, τομ. Α' - Β', Αθήνα 2017-2018.

- Herrin J., *Τι είναι το Βυζάντιο*, μτφ. Χ. Σαμαρά, Αθήνα 2008.

- Kaldellis A., *Λαός και εξουσία στο Βυζάντιο. Η πολιτεία της Νέας Ρώμης*, μτφ. Α. Βουδούρη-Χ. Μαγουλάς, Θεσσαλονίκη 2020.

- Kazhdan A., – Erstein A-W, *Αλλαγές στον Βυζαντινό πολιτισμό*, μτφ. Α. Παππάς, Αθήνα 1997.

- Καραγιαννόπουλος Ι., *Η πολιτική θεωρία των Βυζαντινών*, Θεσσαλονίκη 1992.

- Καραγιαννόπουλος Ι., *Ιστορία Βυζαντινού κράτους*, τόμοι Α', Β', Γ'1, Θεσσαλονίκη 1993-1999.

- Καραγιαννόπουλος Ι., *Το βυζαντινό κράτος* Θεσσαλονίκη 1996,⁴.

- Koder J., *Το Βυζάντιο ως χώρος*, μτφ. Δ. Σταθακόπουλος, Θεσσαλονίκη 2005.

- Κοντσίνα Έν., *Η βυζαντινή πόλη*, μτφ. Κ. Δασκαλάκη, Αθήνα 2009.
- Κωνσταντέλος Δ., *Βυζαντινή φιλανθρωπία και κοινωνική πρόνοια*, μτφ. μέλη του Συλλόγου *Κοινωνική Προσπάθεια*, Αθήνα 1983.
- Lilie R.J., *Εισαγωγή στη βυζαντινή ιστορία*, μτφ. Χ. Τσατσούλης, Αθήνα 2011.
- Λαΐου Αγγ., *Η οικονομική ιστορία του Βυζαντίου από τον 7^ο έως τον 15^ο αιώνα*, τομ. 1- 3, μτφ. Κ. Σκλαβενίτη, Αθήνα 2010.
- Luttwak E. N., *Η υψηλή στρατηγική της Βυζαντινής αυτοκρατορίας*, μτφ. Μ. Μπλέττας, Αθήνα 2009.
- Μεργιαλή-Σαχά Σ., *Το Βυζάντιο στο θέατρο της οικουμένης τον ύστερο Μεσαίωνα (1261-1453). Πολιτική ιδεολογία, πολιτική υπόσταση και διεθνείς σχέσεις του κράτους των Παλαιολόγων*, Αθήνα 2024.
- Mango C., *Βυζάντιο: Η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης*, μτφ. Δ. Τσουγκαράκης, Αθήνα 2013.
- Ματσούκας Ν.Α., *Ιστορία της βυζαντινής φιλοσοφίας*. Με παράρτημα το σχολαστικισμό του Δυτικού Μεσαίωνα, Θεσσαλονίκη 1994.
- Nicol D., *Οι τελευταίοι αιώνες του Βυζαντίου 1261 – 1453*, μτφ. Στ. Κομνηνός, Αθήνα 1996.
- Νικολάου Κ., *Η θέση της γυναίκας στη βυζαντινή κοινωνία*, Αθήνα 1993.
- Νεράτζη-Βαρμάζη Β., *Βυζαντινή Ιστορία, 324-1453*, Θεσσαλονίκη 2022².
- Νεράτζη-Βαρμάζη Β., *Βυζαντινός πολιτισμός (4^{ος} -15^{ος} αι.)*, Θεσσαλονίκη 2013.
- Ostrogorsky G., *Ιστορία τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους*, τόμ. 1-3, μτφ. Ι. Παναγόπουλος, Αθήνα 1989.
- P. Stephenson, *Ο θρύλος του Βασιλείου του Βουλγαροκτόνου*, μτφ. Ν. Παπαδάκης, Αθήνα 2007.
- Treadgold W., *Βυζάντιο. Επίτομη Ιστορία*, μτφ. Γ. Λεβενιώτης, Αθήνα 2008.
- Χριστοφιλοπούλου Αικ. , *Βυζαντινή αυτοκρατορία. Νεότερος έλληνισμός. Συμβολή στην έρευνα*, τόμ. Α΄-Γ΄, Αθήνα 2006.
- Χριστοφιλοπούλου Αικ., *Βυζαντινή Ιστορία*, τόμοι Α΄ – Γ΄1, Θεσσαλονίκη 1993-2001.